

Høring af metodeanmeldelse for indkøb af effekt

Ørsted takker for mulighed for at give høringssvar til Energinets metodeanmeldelse for indkøb af effekt.

Ørsted anerkender Energinets ønske om at lave en generel metode for indkøb af effekt og dermed fokus på at skabe et marked og konkurrenceudsætte indkøb af produktet fremfor at skulle foretage beordringer. Ørsted er som udgangspunkt helt enige i, at beordringer skal undgås, og at det skal tilstræbes, at Energinet anvender markedsbaserede metoder ved indkøb.

Med det sagt, så er Ørsted bekymret for, om der reelt kan etableres et virksomt marked for indkøb af effekt, og om det er muligt at sikre dette via en generel metode.

Det skyldes, at produktet dvs. indkøb af effekt skal tilvejebringes ved revisioner i transmissionsnettet, som dermed kræver tilstedeværelse af en vis mængde effekt lokaliseret i et geografisk betinget område. Ørsted skal i den forbindelse bemærke, at denne type effekt generelt er faldende i Danmark og i fremtiden forventes at blive en knap ressource, som følge af udviklingen af vedvarende energi og den samtidige elektrificering af varmeproduktionen, som reducerer behovet for kraftvarmeværker. Metoden skal således fungere og skabe konkurrence i et forvejen vigende marked med meget få aktører, hvorfor der kan sættes spørgsmålstegn ved, om det overhoved er muligt at skabe en konkurrencesituation i et forventeligt meget geografisk betinget snævert område for indkøb af effekt. Ørsted er således bekymret for, at Energinets behov i virkeligheden eller i hvert fald i størstedelen af tiden kun vil kunne opfyldes af en eller ganske få potentielle leverandører.

Herudover er der en igangværende proces fra myndighedernes side om en potentiel fremtidig kapacitetsmekanisme i Danmark, hvilket kan medføre, at en stor del af den regulerbare kapacitet er solgt i en kapacitetsmekanisme, hvor det er uklart, hvorvidt denne kapacitet vil kunne deltage i et udbud om indkøb af effekt.

Ørsted vil opfordre Energinet til at vurdere sandsynligheden for, om produktet reelt kan indkøbes på markedsvilkår via en generel metode, samt hvilke implikationer en eventuel dansk kapacitetsmekanisme vil have for muligheden for at indkøbe effekt.

Såfremt Energinet vurderer, at der kan laves en generel metode for indkøb af effekt, er det vigtigt, at metoden er klar og gennemsigtig, så det er nemt for aktører at byde ind i markedet. Det vil også sikre, at Energinet kan lave det mest omkostningseffektive indkøb, da uklarheder øger risikoen for aktører, og dermed nødvendiggør en større risikopræmie i den endelige budpris fra leverandørens side.

Ørsted har i bilaget kontraktparadigme foretaget tekstnær kommentering, mens de mere uddybende kommentarer til metoden og bilag fremgår nedenfor.

Ændringer til den indgåede kontrakt

Energinet skriver i kontraktparadigmet afsnit 5.6 indledningsvis i sætningen at; *Energinet kan som systemansvarlig virksomhed til enhver tid forlange nødvendige ændringer af kravene til den regulerbare elproduktion eller elforbrug.*

Det er ikke klart for Ørsted om der med dette menes, at Energinet til enhver tid kan ændre på vilkårene i en allerede indgået aftale, og dermed væsentligt påvirke leverandørens leveringsforpligtigelse og risici. Det er vigtigt for Ørsted, at det i kontrakten tydeligt fremgår, at enhver ændring af en allerede indgået kontrakt giver anledning til genforhandling, således at leverandøren ikke pludselig står overfor en større risikoeksponering og dermed potentielt økonomisk tab sammenlignet med, da kontrakten blev indgået.

Energinet beskriver, at metoden er tiltænkt indkøb af effekt i kortere perioder, 4-8 uger med mulighed for at forlænge med en ekstra uge i tilfælde af forsinkelser i revisionsarbejdet. En forlængelse i leveringsforpligtelsen kan have vidtrækkende økonomiske konsekvenser for leverandøren, og bør derfor altid medføre en genforhandling af kontrakten, idet den tilbudte pris ikke nødvendigvis vil kunne anvendes for en yderligere uge, da forudsætninger her kan være radikalt anderledes for leverandøren. Hvis behovet for at forlænge leveringen med en uge opstår med kort varsel, virker det endvidere usandsynligt, at der kan være tilstrækkelig med tid til at kontraktforhandle. Derfor bør Energinet sikre, at der allerede i det indledende udbud er taget højde for Energinets fulde periode for behov for effekt, således at der ikke er behov for en forlængelse af kontrakten. Er der ikke tid til en egentlig forhandling, må Energinet dække sit behov via en beordring.

Afregning til cost plus

I tilfælde af, at der kun er en leverandør af ydelsen, er det Ørsteds forståelse, at leverandøren vil blive afregnet i henhold til cost plus. Ud fra den allerede godkendte metode for reguleret pris anser Ørsted det for usandsynligt, at der kan laves en reguleret pris for denne ydelse, som ikke mindst også er meget geografisk snævert betinget.

Ørsted skal i den forbindelse blot bemærke, at den eksisterende cost plus metode i forvejen indeholder en del fortolkningstvivl, hvorfor det er vigtigt, at Energinet i høringsmaterialet beskriver, hvorledes en afregning i henhold til cost plus skal fortolkes ved indkøb af effekt. Hertil vil Ørsted understrege vigtigheden i at sikre, at der er klarhed omkring principperne, så man undgår tvivlsspørgsmål i forbindelse med selve afregning af ydelsen.

Som det er Energinet bekendt, opleves der allerede i dag udfordringer med cost plus metoden, da metoden oprindeligt var udviklet til at dække et andet behov, end hvad den i dag bliver anvendt til. Det har ført til mange fortolkningsmæssige spørgsmål, der skaber usikkerhed og risici for aktører, og gør afregning efter metoden besværligt. Af den grund vil Ørsted generelt set opfordre til, at metoden genbesøges med det formål at sikre den passer til de behov den forventes at anvendes til.

Betaling af ydelsen

Det er uklart fra materialet, hvorledes aktører skal konstruere bud i tilfælde af ydelsen leveres fra flere anlæg. Skal man her indgive en pris per anlæg eller en vægtet pris for hele porteføljen. I tilfælde af sidstnævnte vil Ørsted gøre opmærksom på, at det vil medføre, at aktører prissætter ud fra en worst case betragtning, da en vægtet pris vil pålægge aktøren for stor risiko. Som Ørsted i øvrigt læser udbudsmaterialet, er der lagt op til, at man kan byde også med forskellige anlæg på forskellige tidspunkter, men disse muligheder er ikke afspejlet tydeligt alle steder i kontrakten og bilag.

Vi vil derfor opfordre Energinet til, at aktører kan indgive en pris per anlæg, og at dette tydeliggøres i kontrakt og bilag, og således på den mest retvisende måde afspejle omkostninger ved levering fra flere anlæg.

Misligholdelse

Det er ud fra materialet til høringen ikke klart beskrevet, omfanget af forpligtigelse man påtager sig som aktør i forbindelse med en kontrakt om levering af effekt. Der er behov for, at Energinet i kontrakten tydeliggør præcis hvilken forpligtigelse der forventes af aktører, herunder hvad som kan defineres som manglende levering.

I bilag for kontraktparadigme skriver Energinet, at såfremt aktøren gentagende gange ikke lever op til sine forpligtelser, vil det blive betragtet som en væsentlig misligholdelse.

Der er en vis utydelighed i hvad der præcis lægges i "gentagende gange", som nok kan accepteres, men ikke når der samtidig mangler en gennemsigtighed af, hvornår man misligholder.

Det er således uklart, om der kan være acceptabel udetid som både påvirker rådighedsforpligtelsen samt muligheden for at levere effekt ved aktivering.

Et eksempel kunne være havari af anlægget, der betyder, at aktøren ikke kan levere ydelsen, eller delhavari, hvor aktøren potentielt kan levere en delmængde af ydelsen. I det sidste tilfælde kan dette betyde, at aktøren kun kan holde minimumslasten. Hvis Energinet i perioden ikke efterspørger mere effekt end minimumslasten, og dermed ikke lider et tab ved delhavari, vil aktøren i så fald have levet op til sin forpligtelse?

Et andet eksempel kan være pludselig opstået behov for revision af anlægget, som leverandøren ikke kunne forudse ved budafgivelse, hvor aktøren i den pågældende periode ikke vil kunne levere ydelsen. Her nævner Energinet i kontraktparadigmet følgende; *I tilfælde af at det er nødvendigt at tage anlægget ud af drift af hensyn til anlægs- eller personsikkerhed, skal Leverandøren orientere Energinet Systemansvar hurtigst muligt.*

Men udover at specificere, at aktøren har informationspligt overfor Energinet, er det uklart hvorledes aktøren står stillet i forhold til sin leveringsforpligtelse, og dermed hvem som skal påtage sig risikoen ved eksempelvis havari. .

Ørsted anser det for fornuftigt, at erstatningen håndteres i henhold til dansk rets almindelige regler, men Energinet bedes overveje, om der ikke bør tages højde for ansvarsbegrænsninger for begge parter i tilfælde af misligholdelse.

Endelig skal Ørsted bemærke, at Energinet intet nævner i forhold til, hvorvidt Energinet vil kræve, at der skal være reservekapacitet til rådighed i forbindelse med udbuddet. Det er Ørsteds forståelse, at Energinet tidligere har lagt vægt på dette i forbindelse med indkøb effekt. Som det fremgår af materialet på nuværende tidspunkt, tolker Ørsted det som ikke at være et krav, idet der intet står herom. Eftersom dette dog har givet anledning til annullering af udbud tidligere, vil Ørsted venligst opfordre Energinet til at tydeliggøre dette i udbudsmaterialet.

Såfremt der måtte være spørgsmål eller behov for uddybning af ovenstående stiller Ørsted sig naturligvis til rådighed for opfølgende dialog.

Med venlig hilsen
Maiken Thomsen
Lead business developer

Tlf.: +45 99 55 55 85
Maith@orsted.com